

VšĮ „Ekoagros“, Kaunas
Virginijus Masionis
2018 metai

Sertifikavimo rezultatai ir aktualijos



LT-EKO-001



Pagrindiniai teisės aktai



2007 M. BIRŽELIO 28 D. TARYBOS REGLAMENTAS (EB) NR. **834/2007** DĖL EKOLOGINĖS GAMYBOS IR EKOLOGIŠKŲ PRODUKTŲ ŽENKLINIMO IR PANAIKINANTIS REGLAMENTĄ (EEB) NR. 2092/91 (OL 2007 L 189, P. 1);

2008 M. RUGSĖJO 5 D. KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) NR. **889/2008**, KURIUO NUSTATOMOS IŠSAMIOS TARYBOS REGLAMENTO (EB) NR. 834/2007 DĖL EKOLOGINĖS GAMYBOS IR EKOLOGIŠKŲ PRODUKTŲ ŽENKLINIMO ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS DĖL EKOLOGINĖS GAMYBOS ŽENKLINIMO IR KONTROLĖS (OL 2008 L 250, P. 1);

EKOLOGINIO ŽEMĖS ŪKIO TAISYKLĖS, PATVIRTINTOS LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2000 M. GRUODŽIO 28 D. ĮSAKYMU NR. 375;

Ekologinės gamybos principai



Saugoti aplinką (nenaudoti sintetinių pesticidų, trąšų, vaistų ir kitų cheminių medžiagų, tinkamai tvarkyti ir naudoti organines atliekas, o piktžoles, ligas ir kenkėjus naikinti agrotechninėmis ar kitomis natūraliomis priemonėmis).

Nenaudoti genetiškai modifikuotų organizmų (GMO) ir produktų, pagamintų iš jų.

Išsaugoti ir didinti dirvožemio derlingumą (pasirinkti kuo įvairesnius augalus, tinkančius dirvai, taikyti sėjomainą, naudoti organines trąšas).

Taupiai naudoti materialiuosius ir energijos išteklius (auginti ankštinius augalus kaip azoto šaltinį, minimizuoti žemės dirbimą ir kt.).

Ūkininkauti tausojant aplinką, saugant kraštovaizdį, biologinę įvairovę ir dirvožemį.

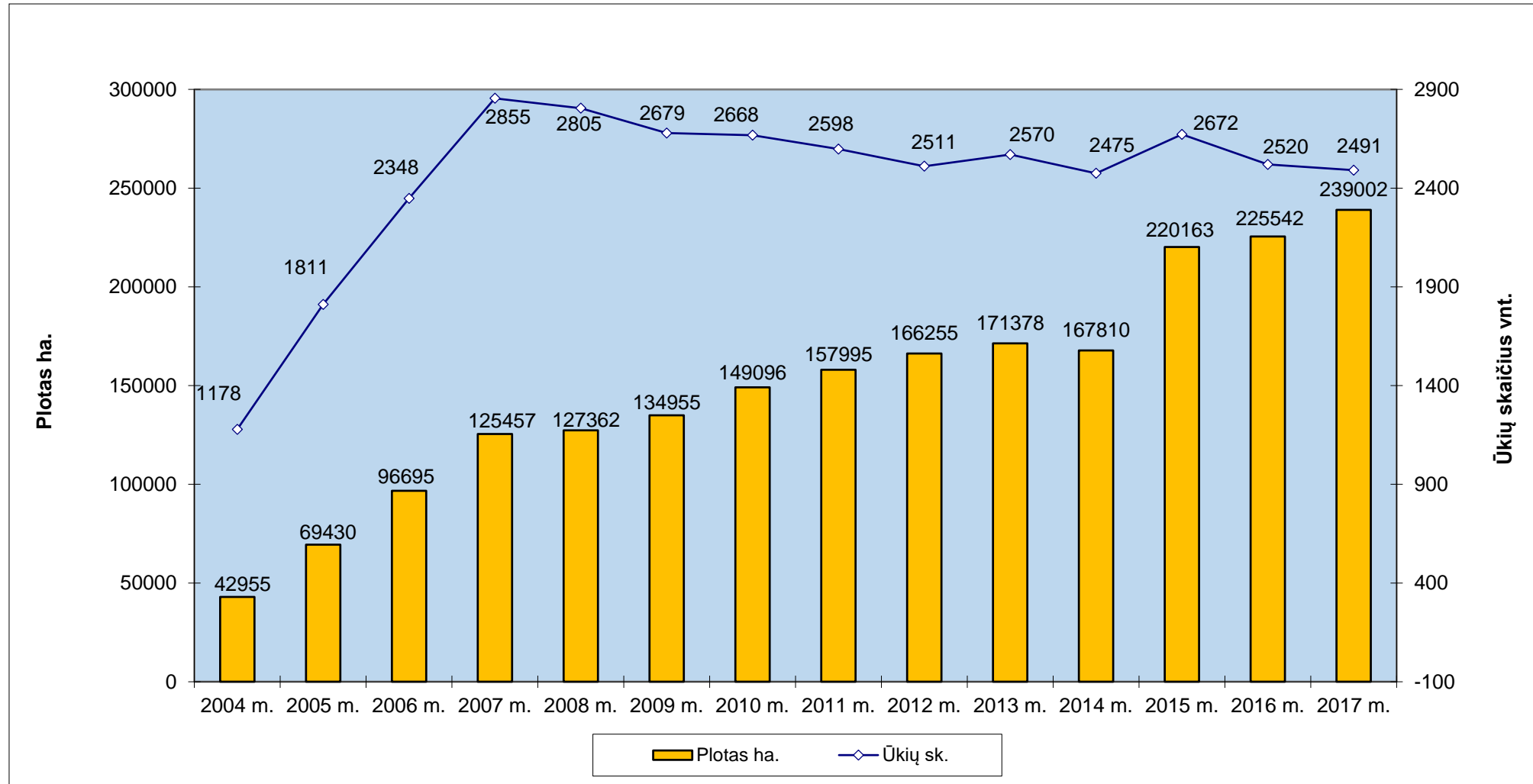
Plėtoti ūkį neužterštoje aplinkoje ir ūkininkaujant jos neteršti.

Ūkio subjektas (ekologinėje gamyboje) – fizinis arba juridinis asmuo, atsakingas už tai, kad jo kontroliuojamoje ekologinės gamybos įmonėje / ūkyje būtų užtikrintas ekologinę gamybą reglamentuojančių teisės aktų laikymasis (Regl. Nr. 834/2007 2 str. d).

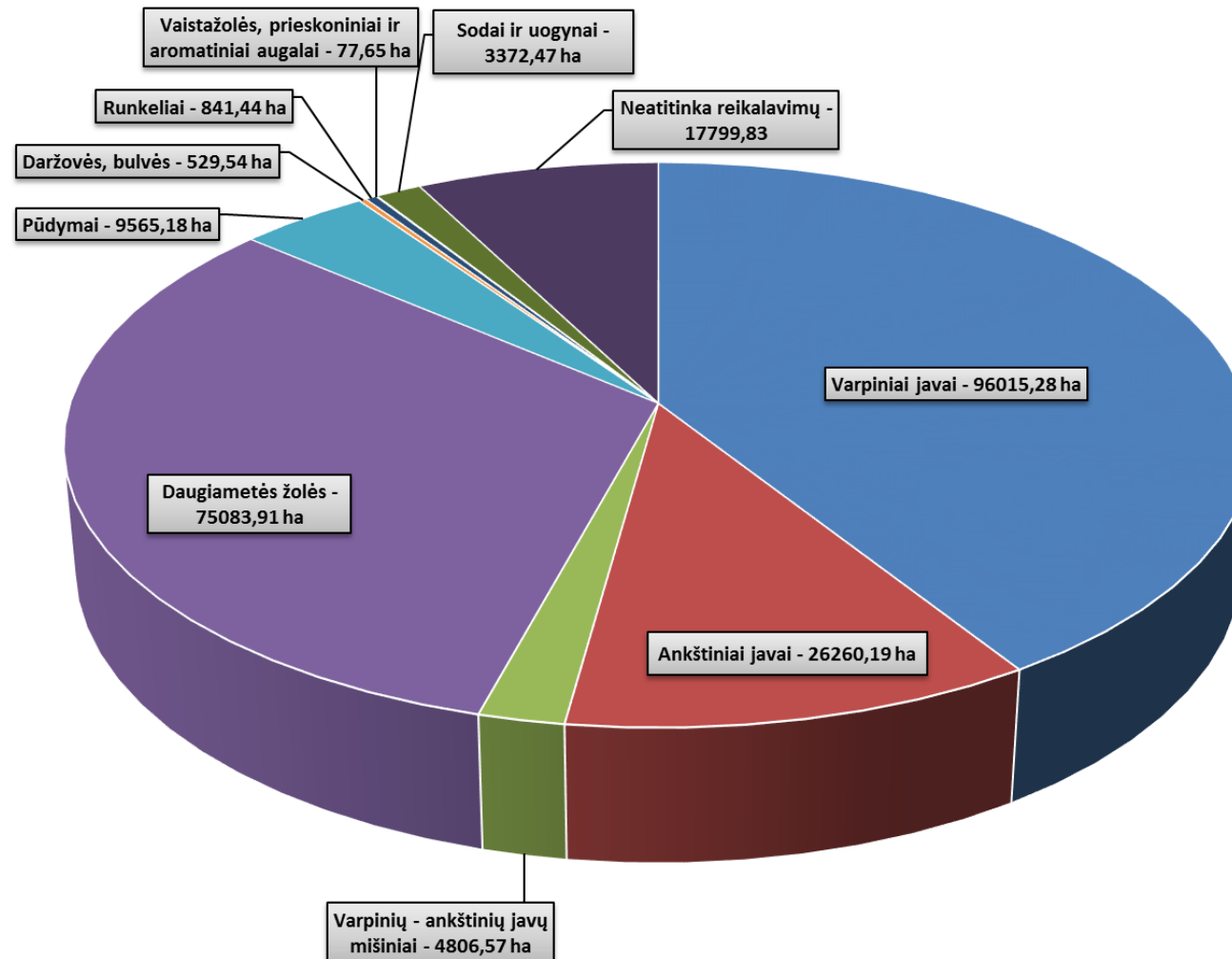
Ekologinės gamybos sertifikavimas – tai procedūra, kuria sertifikavimo įstaiga patvirtina, kad gaminant ekologiškus produktus laikomasi su ekologine gamyba susijusių teisės aktų reikalavimų.

Ekologiški žemės ūkio ir maisto produktai – tai aukštos kokybės kontroliuojami ir sertifikuojami produktai, pagaminti darant minimalų poveikį aplinkai ir laikantis ES ir nacionalinių teisės aktų reikalavimų, reglamentuojančių ekologinę gamybą.

Ekologinių ūkių skaičiaus ir sertifikuoto ploto kitimas 2004-2017 m. (įskaitant akvakultūros plotą)



Ekologinių pasėlių struktūra (ha)





Subrangovai



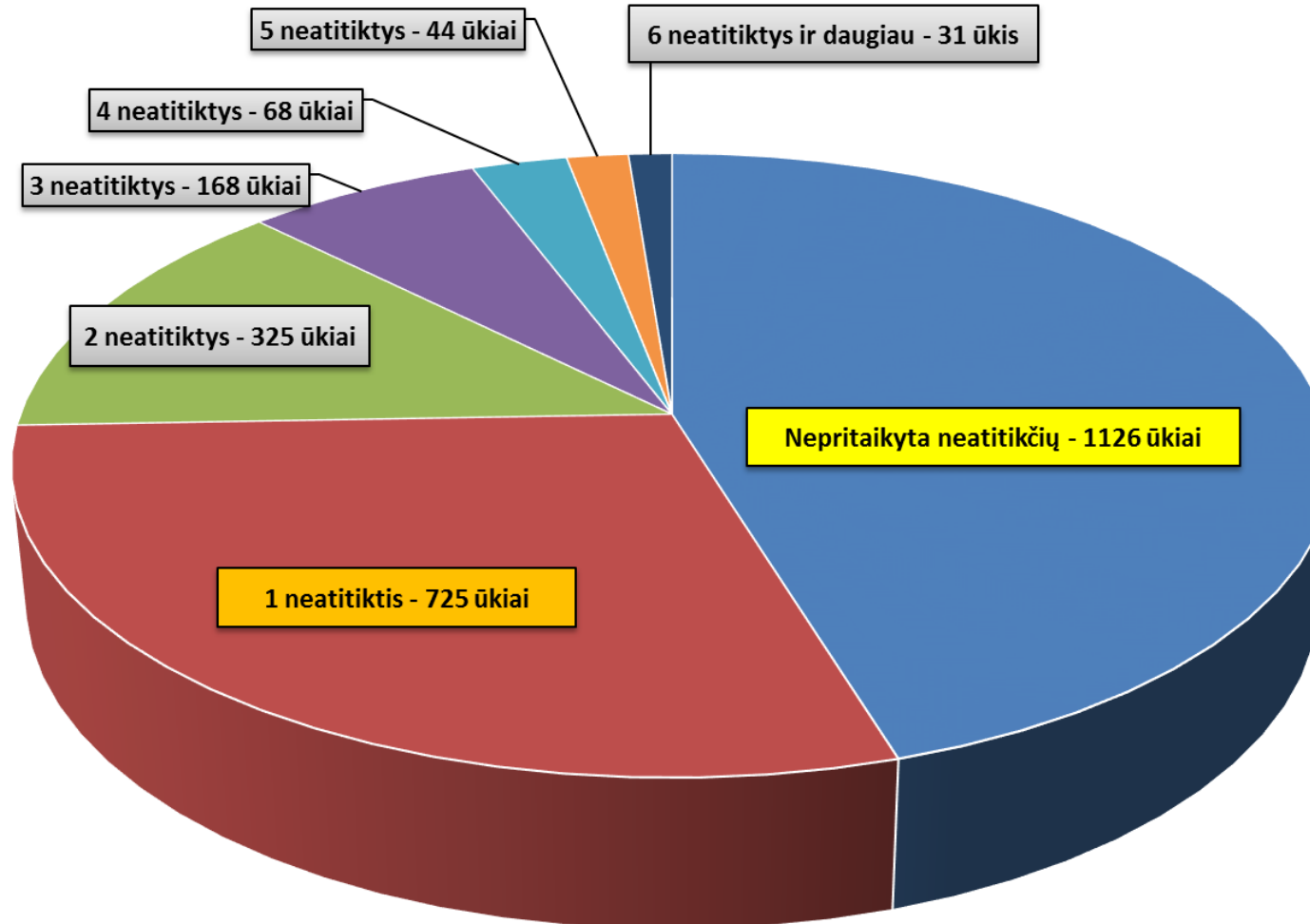
Paimtų mėginių skaičius	Ūkių skaičius, iš kurių imti mėginiai	Rasta chemija, mėginių skaičius	Rasta chemija, ūkių skaičius	Nustatytos cheminės medžiagos ūkiuose, vnt.						
				AMPA	Glyphosate	AMPA+Glyphosate	Azoxystrobin+AMPA	DDT	Epoxiconazole	Trifluralin+AMPA
229	165	42	29	15	10	5	1	1	1	1

Sertifikuoti gyvūnai 2007-2017 m.

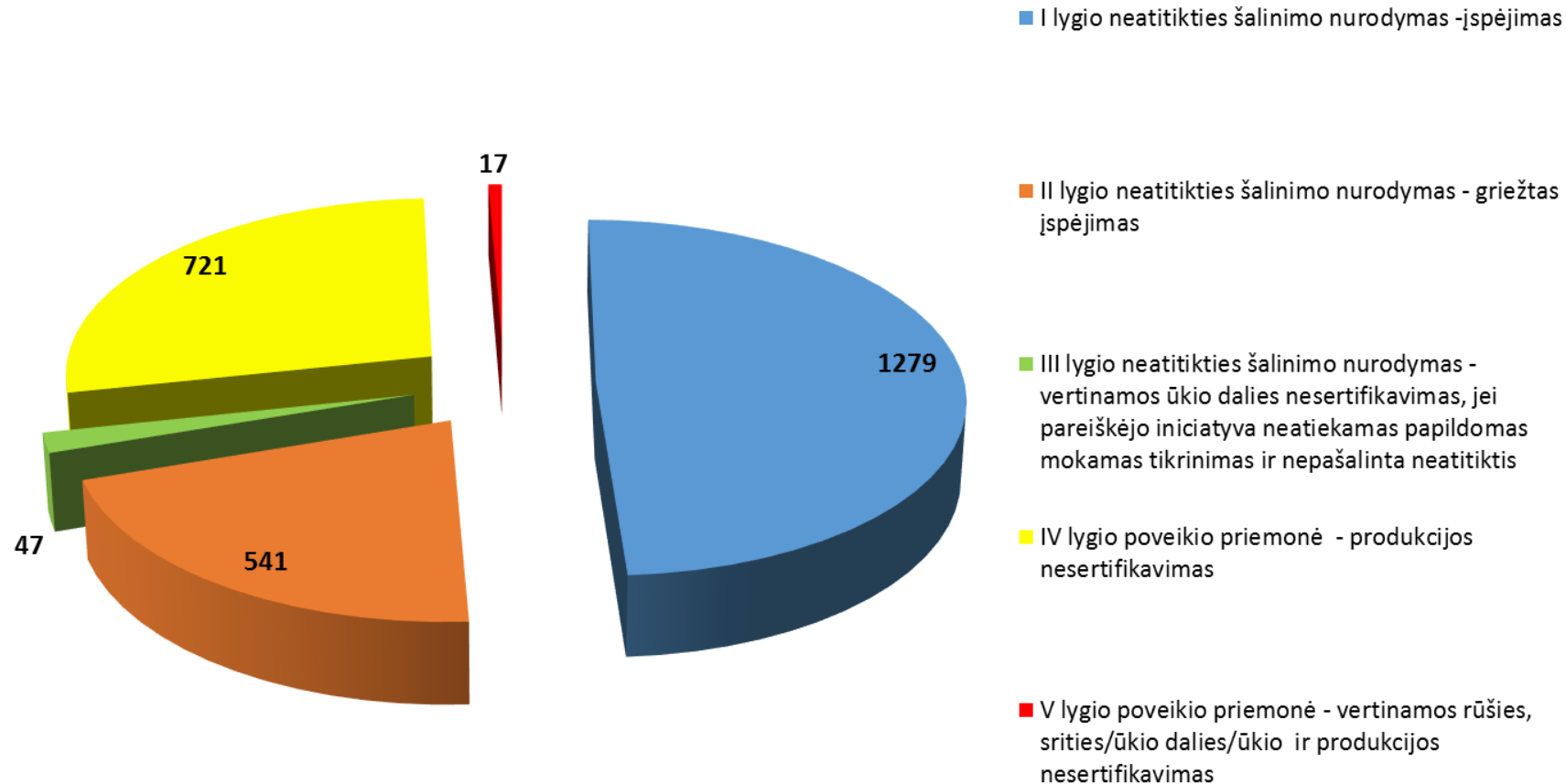


Metai	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Gyvulininkystės ūkių skaičius	817	805	740	796	832	882	939	925	1127	1117	1100
Melžiamos karvės	7962	8489	8382	8891	8887	9544	9967	9531	14611	14055	14816
Žindinės karvės	1507	1915	2252	2863	3359	4086	4747	5636	7799	9885	10520
Buliai reproduktoriai	68	86	107	117	134	156	183	184	311	315	391
Galvijų prieauglis	10427	10605	11262	12752	14082	16798	19256	19898	30050	31689	32263
Arkliai	386	441	488	364	431	474	486	539	459	427	422
Ožkos	740	869	755	586	640	751	757	884	1012	1205	1054
Avys	10561	10768	13001	13683	14276	18307	19052	20220	25098	27214	26918
Kiaulės	275	203	279	523	474	453	377	256	197	347	112
Triušiai	239	70	215	185	141	69	84	92	182	166	0
Elniniai gyvūnai					582	752	1312	1776	1399	1357	1361
Paukščiai	1121	1100	1510	2709	4461	4103	6242	6170	7453	7974	13504
Bičių šeimos					875	866	804	790	781	994	1098

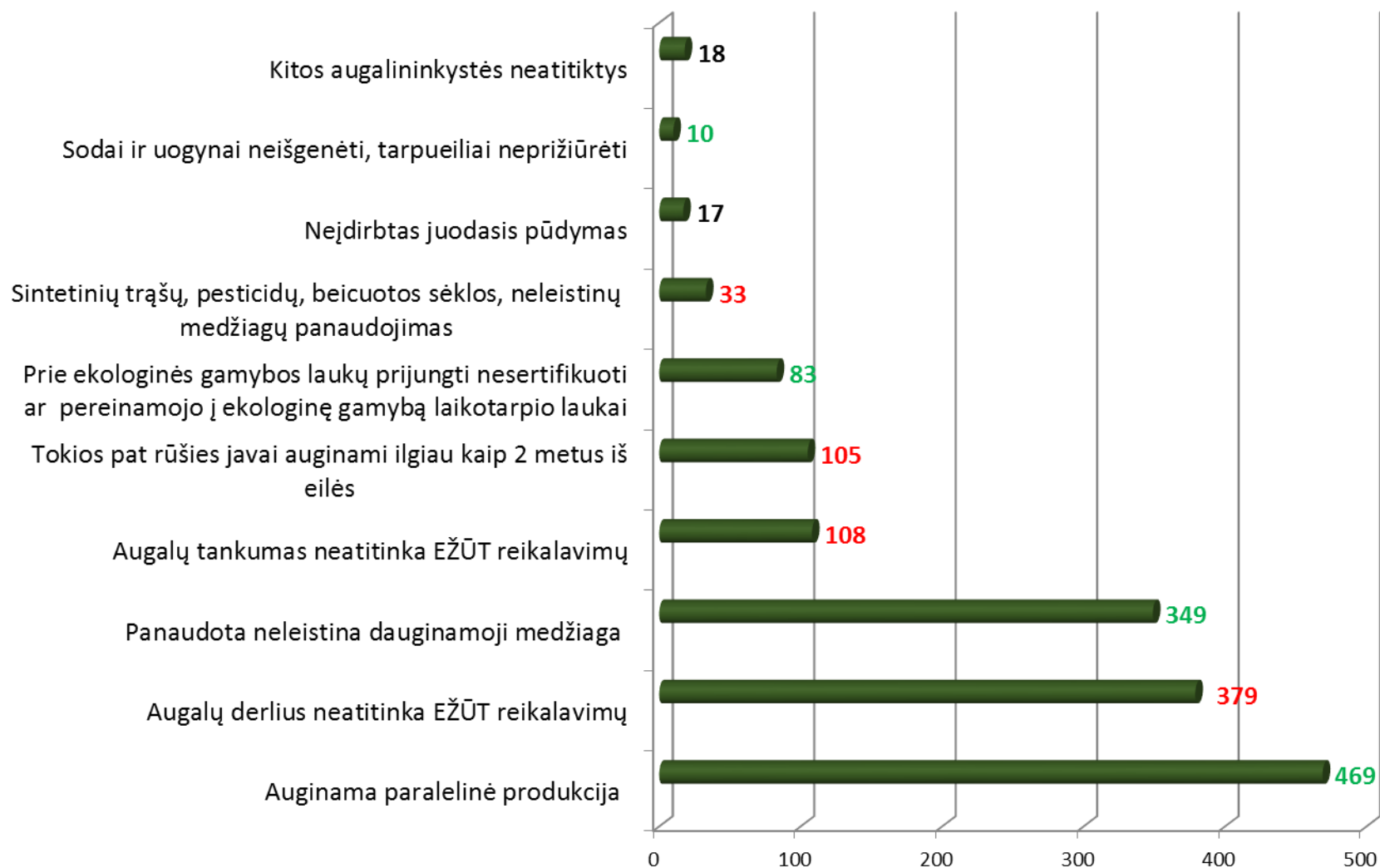
Neatitikčių skaičius ūkiuose



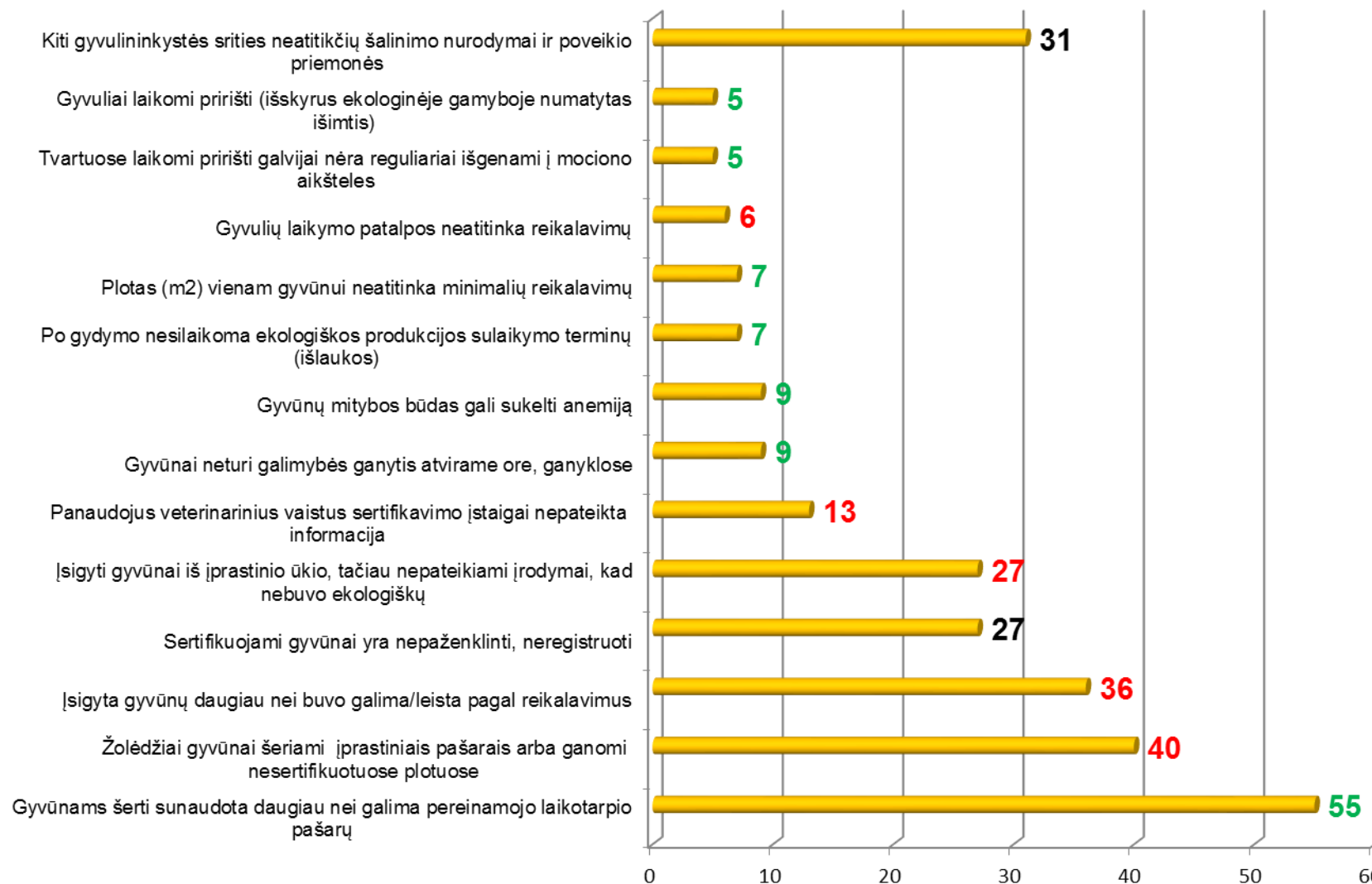
Poveikio priemonių lygių pasiskirstymas



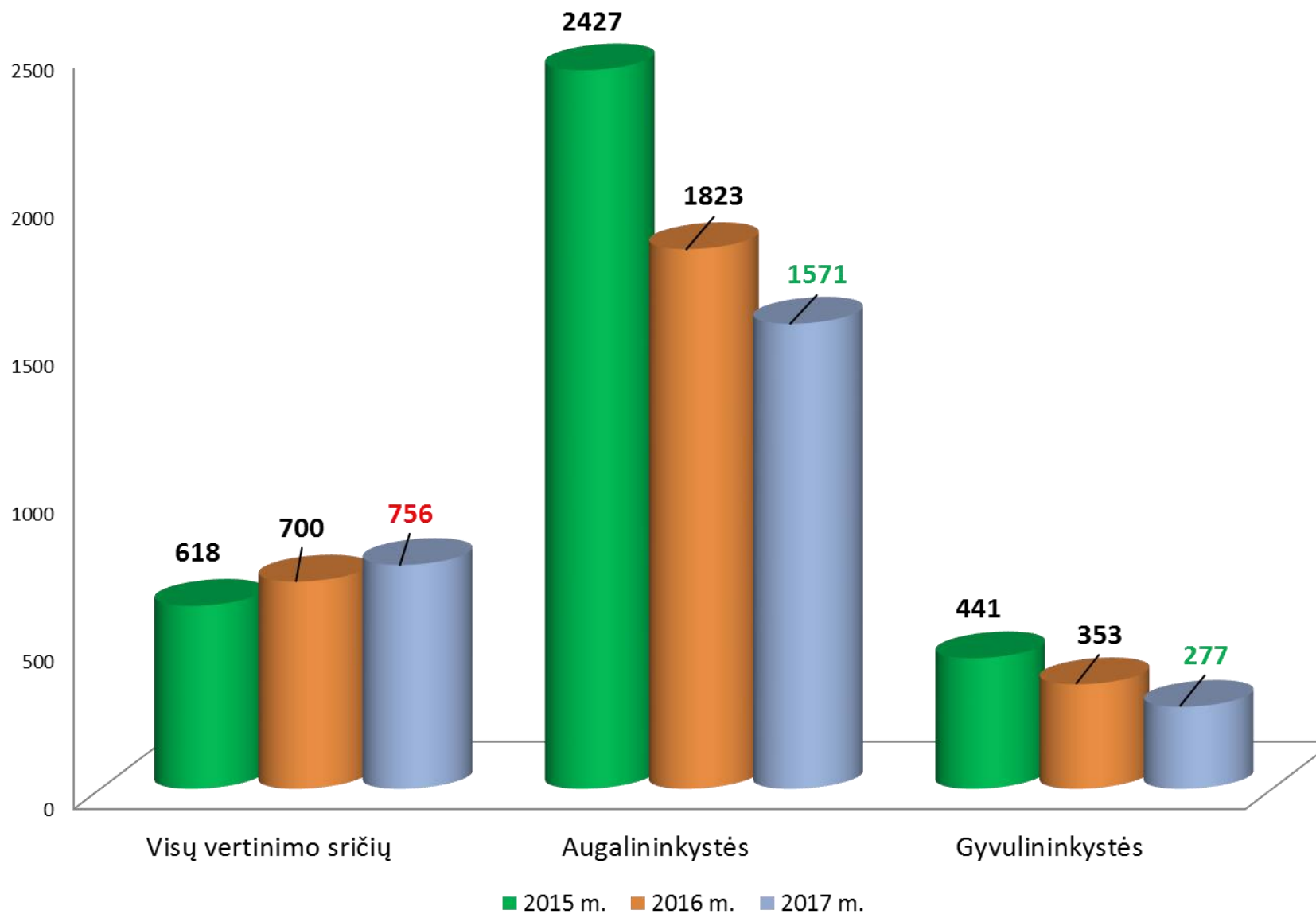
Neatitikčių pasiskirstymas augalininkystėje



Neatitikčių pasiskirstymas gyvulininkystėje



Neatitikčių pasiskirstymas pagal sritis



Privatūs standartai



Bioland

40 ūkio subjektu (39 pirminēs gamybos ir 1 perdirbimo) buvo patikrinti pagal Vokietijos „Bioland“ asociacijos reikalavimus;

BIOSUISSE
ORGANIC

32 ūkio subjektai (29 pirminēs gamybos ir 4 perdirbimo) patikrinti pagal Šveicarijos „Bio Suisse“ standarto reikalavimus;

demeter
Biodynamic Quality

15 ūkio subjektu (14 pirminēs gamybos ir 1 perdirbimo) patikrinta pagal „Demeter-International“ standarto reikalavimus;



13 ūkio subjektu (pirminė gamyba) patikrinta pagal Vokietijos „Naturland“ reikalavimus;



3 ūkio subjektai (perdirbimas) patikrinti pagal Švedijos „KRAV“ reikalavimus;



1 ūkio subjektas (kosmetika) patikrintas pagal Italijos sertifikavimo įstaigos CCPB ekologinės kosmetikos standarto Cosmetici Biologici reikalavimus;



1 ūkio subjektas (tekstilė) patikrintas pagal GOTS (Global Organic Textile Standard) standarto reikalavimus.

2018 metų aktualijos (1)



LEIDIMAI. Nuo 2017-09-01 visus ekologinėje gamyboje taikomoms išimtims patvirtinti leidimus išduoda VšĮ „Ekoagros“. Leidimų taikyti ekologinės gamybos išimtis išdavimo tvarka (TV-25) skelbiama įstaigos interneto svetainėje.

KONTROLĖ. Nutrūkus sertifikavimo įstaigos vykdomai ekologinės gamybos kontrolei, ekologinės gamybos **plotams** pereinamasis laikotarpis taikomas iš naujo.

EGŪVŽ. Ekologinės gamybos ūkio veiklos žurnalas, kurį reikia reguliariai pildyti, bus tvirtinamas atskiru žemės ūkio ministro įsakymu (iš 11 lentelių lieka 7 lentelės).

KONTROLĖ. *Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba* atsakinga už ekologiškų produktų ženklimą mažmeninėje prekyboje. Internetinė prekyba ekologiškais produktais turės būti sertifikuota.

SERTIFIKAVIMAS. Gyvulininkystės sertifikavimui pirmą kartą – dokumentai priimami ištisus metus. Sąlyga – Tiesioginių išmokų deklaracijoje pažymėti sertifikuojamus plotus, skirtus pašarui gaminti.

MĖGINIAI. Javų supirkėjas – tarpininkas, vienu pirkimu perkantis daugiau nei 1 toną vienos rūšies javų, privalo įsigijimo metu iš vienos partijos paimti mėginius ir laikyti ne trumpiau kaip 1,5 metų.

2018 metų aktualijos (2)



AUGALŲ KAITA. Kaip „*žaliąjį pūdymą*“ reikia auginti daugiamečius pupinius augalus arba mišinius, kuriuose pupiniai būtų vyraujantys, ne rečiau kaip 1 kartą per penkerius metus (nuo 2015 m.).

Auginti vienmečius ar daugiamečius pupinius augalus arba mišinius, kuriuose pupiniai būtų vyraujantys, ne rečiau kaip 1 kartą per penkerius metus (nuo 2015 m.).

SERTIFIKAVIMAS. Tuo atveju, kai konkrečiame įstaigos kontroliuojamame lauke derlius nenuimtas, sertifikuojant toks laukas įvardijamas „*nenuimtas derlius*“.

DIRVOTYRA. Visuose sertifikuotuose pasėlių plotuose (išskyrus daugiamečius augalus ir vaistažoles) ūkio subjektai privalo 1 kartą per penkerius metus išsitirti dirvožemio pH_{KCl} , judriojo fosforo, judriojo kalio kiekius ir organinės anglies (humuso) kiekį:

iki **2019 m. sausio 1 d.** ūkio subjektams, sertifikuojantiems **daugiau kaip 50 ha ploto;**

iki 2020 m. sausio 1 d. ūkio subjektams, sertifikuojantiems mažiau kaip 50 ha ploto.

SĖKLA. Jeigu nustatoma, kad ekologinės gamybos lauke pasėta sėkla neatitinka sėklinei medžiagai keliamų reikalavimų (*išskyrus 2018 m. pavasarinę sėją*), toks laukas įvardijamas kaip „nesilaikoma dauginamajai medžiagai keliamų reikalavimų“.

2018 metų aktualijos (3)



DERLIUS. Ūkio subjekto pateikta informacija apie derlių analizuojama, vertinama ir lyginama su įstaigos interneto svetainėje skelbiama informacija apie mažiausią ekologiškos produkcijos derlių. Nustačius, kad derlius gautas mažesnis nei nurodomas minimalus, toks laukas sertifikuojant įvardijamas „*ypatingai mažas derlius*“. Jeigu derlius nepateiktas arba jis nenuimtas, įvardijama „*derliaus nėra*“ arba „*nenuimtas derlius*“.

SĖKLOS ATNAUJINIMAS. Nuo 2018 m. bus pradėtas vertinti sėklos atnaujinimas. Sėkla turi būti atnaujinama ne dažniau kaip 1 kartą per penkerius metus, sėjant tais metais tik tos pačios rūšies sertifikuotą sėklą. Į javų penkerių metų auginimo laikotarpį įskaičiuojamas ir neauginimo laikotarpis, jeigu jis ne ilgesnis kaip vieni metai.

Patvirtinimas. Ūkio subjektai, ekologinėje gamyboje naudojančys augalų apsaugos produktus ar dirvos gerinimo priemones, privalo turėti VAT išduotą patvirtinimą. Ūkio subjektai, gyvulininkystėje naudojančys pagalbines medžiagas, privalo turėti sertifikavimo įstaigos išduotą patvirtinimą apie produkto tinkamumą naudoti ekologinėje gamyboje.

Papildomos patikros. R 889/2008 65 str. 4 punktas: „kontrolės įstaiga atlieka atsitiktinius patikrinimus, apie kuriuos paprastai **nepranešama** ir kurie pagrįsti bendru reikalavimų nesilaikymu“.

*Tik glaudus
bendradarbiavimas
ir abipusis
supratimas duoda
siektinus rezultatus*



Dėkoju už dėmesį



VŠĮ „Ekoagros“ centrinė buveinė

K. Donelaičio g. 33, 44240 Kaunas

Tel. (8 37) 20 31 81, faks. (8 37) 20 31 82

„Pasitikėjimo linijos“ telefonas 8 700 55006

El. paštas info@ekoagros.lt

Interneto svetainė www.ekoagros.lt



VŠĮ „Ekoagros“ Utenos filialas

Maironio g. 4, 28241 Utena

Tel. (8 389) 50 740

Faks. (8 389) 61 925

El. paštas utena@ekoagros.lt

VŠĮ „Ekoagros“ Telšių filialas

Sedos g. 6, 87112 Telšiai

Tel. (8 444) 69 165

Faks. (8 444) 69 164

El. paštas telsiai@ekoagros.lt